

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๗๐๑/ ๐๐๕๕

กวค. 64
3 พ.ค. 65
17.45น.

สลด. (eMail)
ส่ง : กวค.
รับที่ : ๕4447/65
3 พ.ค. 2565 เวลา 17.20 น.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง วันน้ำบาดาลแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. เอกสารประกอบเพื่อประกาศให้มีวันน้ำบาดาลแห่งชาติ

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง วันน้ำบาดาลแห่งชาติ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้าน ๕ การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยมีการนำน้ำบาดาลมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มต้นตั้งแต่สมัย พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ มีการเจาะบ่อน้ำบาดาล บ่อแรกของประเทศไทย ณ โรงพยาบาลเทียนหัว ย่านเยาวราช กรุงเทพมหานคร ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้จัดทำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดื่มสะอาดให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ กว่า ๖,๙๐๐ แห่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้จัดทำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร เพื่อนำน้ำบาดาลมาให้ประชาชน ทำการเกษตรแบบใช้น้ำน้อยและเลือกพืชที่มีราคาผลผลิตสูง และในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ริเริ่มโครงการพัฒนา น้ำบาดาลและส่งน้ำระยะไกล โครงการพัฒนาน้ำบาดาลขนาดใหญ่ด้วยระบบ River Bank Filtration (RBF) นอกจากนี้ยังมีจุดบริการน้ำดื่มสะอาดฟรีเพื่อประชาชน จำนวน ๕๗๗ แห่งทั่วประเทศ สามารถบริการน้ำฟรีกว่า ๑๑.๕ ล้านลิตร สามารถลดค่าใช้จ่ายให้กับประชาชนได้ปีละ ๕๗ ล้านบาท แต่ในส่วนของภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจ เนื่องจากเป็นภาคส่วนที่มีรายได้เป็นของตนเอง แต่จำเป็นต้องพึ่งพาน้ำต้นทุนที่มีความมั่นคงจากน้ำบาดาล ทางกรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ และอำนวยความสะดวกเรื่องการขออนุญาตเจาะ และขออนุญาตใช้ให้กับภาคส่วนดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อกำกับดูแลการใช้ประโยชน์จากน้ำบาดาลให้เป็นไปอย่างสมดุล ยั่งยืนและยุติธรรม โดยภาคเอกชนต้องจ่ายค่าใช้น้ำและค่านูรัรักษาน้ำบาดาลให้กับภาครัฐ เพื่อนำไปใช้ในการศึกษา สํารวจ วิจัย พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาลของประเทศให้อยู่ในสภาพที่สมดุลและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้แล้วเพื่อเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมทางน้ำบาดาลเชิงพื้นที่ให้มีปริมาณที่เหมาะสม และคุณภาพที่ดี กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้จัดแบ่งพื้นที่น้ำบาดาลเพื่อการบริหารจัดการออกเป็น ๒๗ แอ่งน้ำบาดาล ตามลักษณะสภาพอุทกธรณีวิทยาของประเทศไทย เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาลเชิงพื้นที่

มีประสิทธิภาพ ...

มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยได้มีการส่งเสริมให้ใช้น้ำบาดาลอย่างประหยัดและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
เผื่อไว้คุณภาพของน้ำบาดาลไม่ให้เสื่อมโทรม เสียหาย หรือเกิดมลพิษ และมีการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล
กล่าวคือไม่ใช่เกินอัตราที่มีการเติมลงไปทดแทน ยิ่งไปกว่านั้นการสร้างจิตสำนึกหรือปลูกฝังให้ประชาชน
เห็นความสำคัญ รู้จักคุณค่าและประโยชน์ของน้ำบาดาลก็มีความสำคัญ

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับ “โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่แก้ปัญหาภัยแล้ง”
ของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๕ โครงการ
ครอบคลุม ๑๑ จังหวัด ไว้เป็น “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ราษฎร
จากภาวะวิกฤตภัยแล้ง นำมาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสร้างประโยชน์สุขให้อาณาประชาราษฎร์ ซึ่งเป็นพระมหากรุณาธิคุณ
อันล้นพ้นหาที่สุ่มมิได้ ดังเป็นที่ประจักษ์ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๓ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๕ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐
และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดโครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่
แก้ปัญหาภัยแล้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองฝ้าย อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

๑.๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีดำริว่าเพื่อเป็นการ
เทิดพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงาน
ดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นควรให้กำหนด “วันน้ำบาดาลแห่งชาติ” ขึ้น โดยในที่ประชุมกรมทรัพยากรน้ำบาดาล
เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๕ เห็นชอบให้วันที่ ๓ เมษายน ของทุกปี เป็น วันน้ำบาดาลแห่งชาติ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประกาศให้มีวันน้ำบาดาลแห่งชาติเป็นการเทิดพระเกียรติ น้อมรำลึก และสืบสาน
พระราชปณิธานของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยที่ทรงห่วงใยต่อทรัพยากรน้ำ อีกทั้งยังเป็นการสร้างจิตสำนึก
และตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำบาดาล เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รมรณรงค์ให้หน่วยงาน องค์กร ทั้งภาครัฐ
ภาคเอกชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรน้ำบาดาล
และร่วมกันดูแล รักษา ปกป้องทรัพยากรน้ำบาดาลให้เกิดความยั่งยืนตลอดไป จึงเข้าข่ายที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒)

๓. สำระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

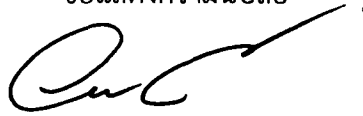
การประกาศให้มี “วันน้ำบาดาลแห่งชาติ” เป็นการกำหนดวันในเชิงสัญลักษณ์ เพื่อใช้ในการรณรงค์
เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้น้อมรำลึก และซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์
กับการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำบาดาล และร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานในการร่วมกันดูแล รักษา ปกป้อง
ทรัพยากรน้ำบาดาลให้เกิดความยั่งยืนตลอดไป กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้พิจารณา
วันที่เหมาะสมในการประกาศให้เป็นวันน้ำบาดาลแห่งชาติ เป็นวันที่ ๓ เมษายน ของทุกปี ซึ่งสืบเนื่องจาก
เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๕ เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงเปิดโครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่แก้ปัญหาภัยแล้งอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ ตำบลหนองฝ้าย อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ “วันที่ ๓ เมษายน ของทุกปี เป็นวันน้ำบาดาลแห่งชาติ”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุช ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๖๖ ๗๑๑๓

โทรสาร ๐ ๒๖๖๖ ๗๑๑๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ manlika.s@dgr.mail.go.th